

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1941 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring av förordningen om moderskapspenning.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen nr 135 i första kammaren av herr *Persson m. fl.* och nr 207 i andra kammaren av herr *Mattsson m. fl.*

I motionerna, vilka äro likalydande, har hemställts om »sådan ändring av gällande bestämmelser ang. moderskapspenning — förordning av den 11 juni 1937 (nr 338) — att övre gränsen för erhållande av sådant bidrag sänkes från 2 500 till 1 500 kronor beskattningsbar inkomst.»

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Jämlikt *förordningen den 11 juni 1937 (nr 338) om moderskapspenning* skall av statsmedel utgå moderskapspenning med ett belopp av 75 kronor till kvinna, som till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnader är i behov därav. Kvinna äger dock ej rätt till moderskapspenning vid barnsbörd, som berättigar henne till moderskapshjälp från erkänd sjukkasse. Behov av moderskapspenning skall enligt 3 § i dess lydelse jämlikt *förordning den 21 juni 1940 (nr 552)*, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, anses föreligga, om för kvinnan eller, där hon är gift och sammanlever med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst 2 500 kronor. Har det beskattningsbara beloppet upptagits högre än nu sagts men äro med hänsyn till ändrade förhållanden eller eljest omständigheterna särskilt ömmande, må ock behov av moderskapspenning anses vara för handen. Rätten till moderskapspenning prövas och moderskapspenning utbetalas av centralsjukkassan för den ort, där kvinnan är bosatt, eller, efter överenskommelse med centralsjukkassan, av vederbörande lokalsjukkasse. Ersättning för utgivna moderskapspenningar äger centralsjukkassan att månadsvis utbekomma av tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassor, d. v. s. pensionsstyrelsen.

Från och med år 1913 har statsbidrag utgått till sjukkassor, som meddelat moderskapshjälp åt sina kvinnliga medlemmar. Genom statsmakternas beslut år 1931 skedde en genomgripande reform av sjukkasseväsendet, vars väsentliga innebörd var, att å varje ort endast skulle få finnas en sjukkassa, som vore berättigad till statsbidrag för sin verksamhet. Den kassa, som skulle komma i åtnjutande av statsunderstöd, måste bliva i viss ordning erkänd. Kvinna, som vore medlem i sålunda erkänd sjukkassa, skulle städse äga åtnjuta moderskapshjälp vid barnsbörd. Denna hjälp utökades tillika väsentligt i jämförelse med den förutvarande moderskapshjälpen. Såsom en komplettering av moderskapshjälpen infördes samtidigt bestämmelse om rätt till understöd av statsmedel — moderskapsunderstöd — för de kvinnor, som ej vore sjukförsäkrade och som hade behov av hjälp till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnaderna. Rätten till moderskapsunderstöd byggde sålunda i princip på behov. Sådant behov skulle emellertid anses föreligga om för kvinnan eller, där hon vore gift och sammanlevde med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst 500 kronor. Denna behovspresumtion kunde dock motbevisas både så, att understöd kunde få åtnjutas vid högre inkomst, därest ändrade förhållanden inträtt eller eljest särskilt ömmande omständigheter föreläge, och så, att understöd ej finge utgå vid lägre inkomst, därest särskilda omständigheter därtill föranledde.

Kungl. Maj:t framlade i *proposition nr 38 till 1937 års riksdag* bland annat förslag till förordning om moderskapspenning och förordning om mödrahjälp. Förslagen avsågo, att efter två skilda linjer bereda ökat ekonomiskt stöd åt barnaföderskor. Sålunda inneburo förslagen *dels* reformering av sjuk-kassornas moderskapshjälp och moderskapsunderstöden *och dels* införande av en särskild hjälpform för nödställda mödrar, mödrahjälp. Förslagen utgjorde en överarbetning av de förslag, som i ett den 9 januari 1936 avgivet betänkande (statens off. utr. 1936:15) framlagts av befolkningskommissionen. Det enligt de i propositionen angivna riktlinjerna reformerade moderskapsunderstödet skulle benämnas *m o d e r s k a p s p e n n i n g*.

Vid sitt övervägande av frågan, vilka kvinnor som böra äga rätt till moderskapspenning, har *befolkningskommissionen* erinrat, att moderskapshjälp genom sjukkassa kunde erhållas av varje kvinnlig medlem, när för inträde i sjukkassa icke gällde någon inkomstgräns, samt att följaktligen varje sådan medlem oavsett sina inkomst- och förmögenhetsförhållanden kunde komma i åtnjutande av statsbidraget till moderskapshjälpen. Kommissionen har vidare anfört, att kommissionen vore av den meningen, att moderskapspenningen såsom innefattande jämväl ett uttryck för den samhälleliga uppskattningen av moderskapet i princip borde utgå till alla barnaföderskor.

Den minskning i samhällets kostnader, som ett avskiljande av de högsta inkomsttagarna medförde, skulle ock bliva så obetydlig, att den icke uppvägte den förlust ur ideell synpunkt, som principens uppgivande innebure. En överslagsberäkning syntes sålunda giva anledning antaga, att för dåvarande endast omkring en procent av alla födelser fölle å inkomsttagare med en taxerad inkomst över 10 000 kronor. Kommissionen föreslog därför, att moderskapspenningen skulle utgå till alla kvinnor utan behovsprövning.

En redogörelse för de över kommissionens förslag i denna del avgivna yttrandena har upptagits å sid. 30—41 i propositionen. Här må endast återgivas följande uttalande av *socialstyrelsen*.

Att frångå behovsprincipen skulle betyda ett uppenbart avsteg från statsmakternas så sent som 1931 intagna ståndpunkt i denna fråga. Redan av denna anledning kunde styrelsen för sin del icke förorda, att ett sådant steg toges. Men därtill komme rent sakliga betänkligheter. Ett frångående av understödssynpunkten, där behov och yttre förhållanden vore utslagsgivande, och ett hävdande av ett generellt premiesystem enligt kommissionens principer vore knappast ägnat att skänka ökad respekt för moderskaps naturliga höghet och helgd. En ekonomisk premiering av själva barnbördens såsom sådan, vilken enligt naturens ordning torde utlösa en kvinnas mest upphöjda känslor av glädje, tedde sig i styrelsens ögon såsom nära nog neddragande på dessa känslor och instinkter. Vad man ur samhällets och barnaföderskornas synpunkter ville nå med en hjälpverksamhet, vore väl ett undanröjande av materiella svårigheter men icke ett ekonomiskt plus till djupa ideella värden. — — — — —

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, yttrade — efter att hava erinrat om förut gällande bestämmelser om rätt till moderskapsunderstöd — bland annat följande.

— — — Kommissionens förslag innebär en radikal förändring härutinnan, i det att kommissionen förordar, att behovsprincipen helt frångås. Ehuru vissa skäl kunna anföras till förmån för denna ståndpunkt, avstår jag med hänsyn till de delvis mycket bestämda erinringar, som vid remissbehandlingen framställts mot förslaget, från att förorda en principiellt så vittgående omläggning. Däremot vill jag förorda en väsentlig höjning av den nuvarande inkomstgränsen. Gränsen bör enligt min mening läggas så, att endast de uteslutas, för vilka uppenbarligen här ifrågasatta bidrag till barnbördskostnaderna icke äger någon betydelse. I den mån förslag till inkomstgräns framförts i yttrandena, ha nämnts beskattningsbara belopp å 2 500, 3 000, 5 000 och 8 000 kronor. Jag vill förorda, att gränsen sättes vid ett beskattningsbart belopp av 3 000 kronor. En dylik gräns synes komma att innebära — i den mån tillgängligt material möjliggör statistiska beräkningar i detta avseende — att omkring 8 procent av barnaföderskorna utestängas från moderskapsunderstöd. Då de 14 procent av barnaföderskorna, vilka åtnjuta moderskaps hjälp genom sjukvård, icke till något nämnvärt antal torde själva eller jämte sina män vara åsatta högre beskattningsbart belopp än 3 000 kronor, skulle följaktligen den nu förordade ändringen av behovs-

presumtionen medföra en ökning av antalet barnaföderskor med moderskapsunderstöd från 60 procent till omkring 78 procent.

Det synes mig i någon mån tveksamt om med den föreslagna höjningen av inkomstgränsen de nuvarande bestämmelserna böra bibehållas, enligt vilka under särskilda omständigheter ansökan om understöd kan bifallas även vid högre inkomst resp. avslås, trots att inkomstgränsen ej överskridits. — — — Självfallet måste varje fixerad inkomstgräns såsom presumtion för behov i tillämpningen komma att verka mer eller mindre godtyckligt, och därför är det också önskvärt, att vid särskilda förhållanden presumtionen kan få frångås. Jag anser mig med hänsyn härtill böra förorda de nuvarande bestämmelsernas bibehållande, även om tillämpningen av desamma kan antagas bereda sjukkassorna större svårigheter vid en till 3 000 kronor förhöjd inkomstgräns.

I anledning av propositionen väcktes inom riksdagen fyra motioner, berörande den för moderskapspenning föreslagna behovsgränsen 3 000 kronor, nämligen dels likalydande motionerna I: 203 av herr *Martin Svensson m. fl.* och II: 406 av herr *Skoglund m. fl.* dels ock likalydande motionerna I: 209 av herr *Myrdal m. fl.* och II: 418 av herr *Österström m. fl.* I motionerna I: 203 och II: 406 yrkades, att inkomstgränsen måtte sänkas till ett beskattningsbart belopp av 1 000 kronor, varjämte framställdes önskemål om en modifikation i fråga om den särskilda behovsprövning, som föreslagits tillkomma sjukkasemyndigheten i fall av ändrade förhållanden eller eljest särskilt ömmande omständigheter. I motionerna I: 209 och II: 418 hemställdes, att sådan ändring av förslaget måtte komma under övervägande att moderskapspenning bestämdes skola utgå utan inkomstgräns.

Andra lagutskottet yttrade i utlåtande nr 38 i anledning av propositionen och motionerna följande.

Utskottet finner det varken ekonomiskt tillrådligt eller ur andra synpunkter lämpligt att helt frångå behovsprincipen i fråga om moderskapspenningen. Med hänsyn till moderskapspenningens betydelsefulla uppgift få emellertid kraven på det behov, som bör förefinnas, icke ställas alltför höga. Det av Kungl. Maj:t föreslagna villkoret för att behov i normala fall skall anses föreligga — mindre än 3 000 kronors beskattningsbart belopp vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt — synes ur denna synpunkt vara skäligt och lämpligt. Utskottet biträder därför Kungl. Maj:ts förslag härutinnan och avstyrker således de i motionerna framförda ändringsyrkandena rörande inkomstgränsen.

Vidkommande det i motionerna I: 203 och II: 406 framställda särskilda önskemålet om inskränkning i sjukkassornas prövningsrätt vill utskottet, under hänvisning till de av departementschefen anförda skälen för denna prövningsrätts bibehållande, avstyrka ändring.

Mot utskottets utlåtande i denna del reserverade sig flera av utskottets ledamöter. I reservationerna yrkades, av fem ledamöter att moderskapspen-

ningen skulle utgå helt utan behovsprövning, av två ledamöter att den i Kungl. Maj:ts förslag angivna behovsgränsen för rätt till moderskapspenning måtte sänkas till 2 000 kronor samt av fyra ledamöter att denna gräns måtte sänkas till 1 000 kronor. Beträffande innehållet i reservationerna i övrigt får utskottet hänvisa till utlåtandet sid. 25—28.

Utskottets utlåtande i nu förevarande del godkändes av riksdagen.

I en av särskild utredningsman inom finansdepartementet under hösten 1939 upprättad promemoria angående vissa anslag å femte huvudtiteln anfördes, att av olika förekommande slag av moderskapshjälp den hjälp, som lämnades i form av moderskapspenning, i jämförelsevis ringa mån syntes vara anpassad efter behovsprincipen samt att därför moderskapspenningen syntes kunna ifrågakomma till indragning.

I en inom socialdepartementet upprättad promemoria angående besparingar å egentliga statsutgifter under femte huvudtiteln, vilken såsom bilaga 3 fogats till propositionen den 10 november 1939, nr 79, angående åtgärder för begränsning av statsutgifterna under budgetåret 1939/40 m. m., den s. k. besparingspropositionen, uttalades med anledning härav, att förslaget att indraga förevarande hjälpform icke syntes kunna tillrådas men att det däremot borde övervägas att genomföra en viss skärpning av villkoren för erhållande av moderskapspenning på så sätt, att inkomstgränsen sattes något lägre än för närvarande. Det erinrades i promemorian, att de bestämmelser rörande det beskattningsbara beloppet, vilka gällde vid utfärdandet av förordningen om moderskapspenning, ändrats genom förordning den 17 juni 1938 (nr 369) angående ändring i vissa delar av förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och att ändringarna innebure, att för familjer med barn medgivits väsentligt större Ortsavdrag än tidigare. Det syntes böra undersökas, huruvida icke inkomstgränsen borde fixeras så, att allenast de grupper, som åsyftats vid tillkomsten av 1937 års förordning, bleve bidragsberättigade.

De i socialdepartementets promemoria sålunda gjorda uttalandena för-
anledde icke någon erinran av 1939/40 års urtima riksdag.

I 1940 års statsverksproposition anfördes, att den undersökning, som avsetts i promemorian, syntes böra utan dröjsmål komma till stånd.

Sedermera ha i en den 10 maj 1940 dagtecknad promemoria framlagts beräkningar angående verkningarna av Ortsavdragsreformen och den i anledning därav ifrågasatta sänkningen av inkomstgränsen vid moderskapspenningen. De i samband med reformen inträdda förskjutningarna ha i promemorian belysts bland annat genom en tabell, utvisande vilka taxerade belopp, som före och efter reformen svarade mot den i förordningen om moderskapspenning angivna inkomstgränsen, 3 000 kronors beskattningsbart belopp.

Tabellen hade följande innehåll:

		O r t s g r u p p				
		I	II	III	IV	V
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ensamstående	Nu	3 900	3 960	4 020	4 080	4 140
	Förut	4 020	4 140	4 260	4 380	4 500
	Ändring ..	— 120	— 180	— 240	— 300	— 360
Makar utan barn	Nu	4 800	4 920	5 040	5 160	5 280
	Förut	4 500	4 620	4 800	4 920	5 100
	Ändring ..	+ 300	+ 300	+ 240	+ 240	+ 180
Makar med ett barn ..	Nu	5 490	5 670	5 850	6 030	6 210
	Förut	4 980	5 100	5 340	5 460	5 700
	Ändring ..	+ 510	+ 570	+ 510	+ 570	+ 510
Makar med två barn ..	Nu	6 180	6 420	6 660	6 900	7 140
	Förut	5 460	5 580	5 880	6 000	6 300
	Ändring ..	+ 720	+ 840	+ 780	+ 900	+ 840
Makar med tre barn ..	Nu	7 230	7 560	7 890	8 220	8 550
	Förut	5 940	6 060	6 420	6 540	6 900
	Ändring ..	+ 1 290	+ 1 500	+ 1 470	+ 1 680	+ 1 650

Genom *proposition den 31 maj 1940, nr 289*, föreslog därefter Kungl. Maj:t bland annat riksdagen att antaga upprättat förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen om moderskapspenning, innefattande sänkning av det i paragrafen omförmälda beloppet 3 000 kronor till 2 500 kronor. *Föredragande departementschefen, statsrådet Möller*, anförde till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet bland annat följande:

Av den i ärendet förebragta utredningen synes mig framgå, att man under normala förhållanden haft goda skäl att avvisa tanken på en sänkning av den i förordningen om moderskapspenning fastställda behovsgränsen — ett beskattningsbart belopp av 3 000 kronor. Det statsfinansiella läget tvingar emellertid nu till en åtstramning, där en sådan kan vidtagas utan att försämra villkoren för de mest behövande. En sådan försämring inträder ej heller — med hänsyn till läget år 1937 och om man bortser från de förändringar, som föranletts av levnadskostnadernas stegring — om en sänkning av nyss omförmälda behovsgräns från 3 000 till 2 500 kronor genomföres. Det är, under nyssnämnda förutsättningar, i själva verket endast de barnfattiga ur förhållandevis välställda befolkningslager, som drabbas av en sådan åtgärd. Ytterligare sänkning anser jag däremot med hänsyn bland annat till levnadskostnadernas stegring icke rimlig. Den ifrågasatta åtgärden föranleder ändring i 3 § förordningen om moderskapspenning. Förslag till förordning härom har upprättats inom socialdepartementet. Sistnämnda förordning torde böra träda i kraft den 1 juli 1940. Har barnsörden ägt rum före nämnda dag, synas dock nu gällande bestämmelser böra tillämpas.

Propositionen behandlades i denna del av *andra lagutskottet*, som i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 44 anförde följande.

Sedan den i förordningen om moderskapspenning angivna behovsgränsen — ett beskattningsbart belopp av 3 000 kronor — fastställdes, har förord-

ningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt underkastats vissa ändringar, genom vilka för familjer med barn medgivits väsentligt större ortsavdrag än tidigare. Utgångspunkten för det nu föreliggande förslaget är en strävan att fixera behovsgränsen så, att i huvudsak endast de grupper, som åsyftats vid förordningens tillkomst, bliva bidragsberättigade. I propositionen har i anslutning härtill föreslagits en sänkning av behovsgränsen till 2 500 kronor.

Hela komplexet av frågor rörande moderskapspenning och mödrahjälp är för närvarande under utredning inom socialdepartementet. Departementschefen har meddelat, att nämnda frågor på grund av den långt framskridna tiden och ärendets vidlyftighet nu icke kunnat föreläggas riksdagen. Utskottet, som härav sluter, att saken snarast möjligt i hela sitt sammanhang kommer att bringas till sin lösning, ansluter sig till det nu framlagda förslaget om ändring av förordningen om moderskapspenning i en särskild detalj.

I detta sammanhang må nämnas, att *riksdagens revisorer* i sin år 1939 avgivna berättelse, i sammanhang med behandlingen av frågan om anslagen till mödrahjälp, förklarade sig hava uppmärksammat, att mödrahjälpsmedel i »högst betydande omfattning» använts till förlossningskostnader och barnets första utrustning, ett förhållande, som de funno berättiga till antagandet, att moderskapspenningen ofta icke använts för dessa ändamål, vilka den likväl vore avsedd att i första hand tillgodose. Revisorerna ifrågasatte därför, om man icke, för att vinna kontroll över moderskapspenningens användning och därjämte uppnå att densamma närmare anpassades efter behovsprincipen, borde inarbeta denna hjälpform i mödrahjälpen.

Det av revisorerna sålunda anmärkta förhållandet vitsordades allmänt av mödrahjälpsnämnderna i deras över revisorernas uttalande avgivna *yttranden*. Flertalet hörda myndigheter — däribland flera länsstyrelser och många mödrahjälpsnämnder — hade intet att erinra mot eller, såsom statskontoret, tillstyrkte bestämt förslaget att inarbeta moderskapspenningen i mödrahjälpen.

I yttrande i anledning av revisorernas uttalande medgav socialstyrelsen, att tveksamhet kunde råda om den nuvarande uppdelningen på olika hjälpformer av de behov, som uppkomme i samband med barnsbörd, vore lämplig. Den vore emellertid betecknande för den nuvarande splittringen i socialvården. Såvitt styrelsen för det dåvarande kunde bedöma, torde man dock böra överlåta prövningen av en förändring eller sammanslagning av de båda hjälpformerna på förevarande område till socialvårdskommittén.

Vidare må här erinras, att Kungl. Maj:t i *proposition nr 5 till 1940 års urtima riksdag* framlagt förslag om vissa ändringar i bestämmelserna rörande mödrahjälp och moderskapspenning. I fråga om moderskapspenningen avsåg förslaget bland annat att erhålla en bättre kontroll över moderskapspenningens användning (se sid. 85—95 i propositionen). I det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet förklarade sig *föredragande departementschefen, statsrådet Möller*, för dåvarande avvisa den från flera håll framförda tanken

på en indragning av moderskapspenningen samt uttalade vidare att frågan, huruvida den nuvarande uppdelningen på olika hjälpformer av de behov, som uppkomma i sammanhang med havandeskap och barnsbörd, är rationell och ändamålsenlig, torde få bliva föremål för närmare överväganden vid socialvårdskommitténs utredningsarbete.

Positionen behandlades av *tredje särskilda utskottet*, som i sitt av riksdagens godkända utlåtande nr 2 i huvudsak tillstyrkte förslaget. Förordning angående ändrad lydelse av 6 § förordningen om moderskapspenning utfärdades den 31 augusti 1940 och trädde i kraft den 1 oktober samma år.

Under femte huvudtiteln (punkt 45) i *1941 års statsverksproposition* har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till moderskapspenning för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4 150 000 kronor. I skrivelse den 31 augusti 1940 gjorde *pensionsstyrelsen* framställning beträffande medelsbehovet för berörda ändamål för nästa budgetår samt anförde därvid i huvudsak följande.

Med hänsyn till nedgången i födelsefrekvensen samt den fortgående ökningen i antalet till centralsjukvårdens anslutna personer räknade styrelsen med att antalet till moderskapspenning berättigade personer skulle komma att nedgå. Styrelsen uppskattade antalet till moderskapspenning berättigade fall till 58 380 för år 1940, till 54 550 för år 1941 och till 52 690 för år 1942.

Med dessa utgångspunkter uppskattade styrelsen utgifterna för moderskapspenning till omkring 4 250 000 kronor för budgetåret 1940/41 och omkring 4 150 000 kronor för budgetåret 1941/42. Styrelsen hade därvid förutsett, att den år 1940 genomförda författningsändringen, varigenom behovsgränsen sänktes från 3 000 kronor till 2 500 kronor, i stort sett icke komme att påverka anslagsbehovet. Detta syntes stå i överensstämmelse med förutläggningarna för författningsändringen, eftersom denna föranletts av en strävan att fixera behovsgränsen så, att i huvudsak endast de grupper, som åsyftats vid förordningens tillkomst, bleve bidragsberättigade.

Utskottet. Jämlikt 3 § förordningen om moderskapspenning i dess ursprungliga lydelse skulle behov av moderskapspenning, där ej särskilda omständigheter till annat föranledde, anses föreligga, om för kvinnan eller, där hon var gift och sammanlevde med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst 3 000 kronor. Sedermera sänktes genom förordning den 21 juni 1940 denna behovsgräns till 2 500 kronor. Vidare hava så sent som hösten 1940 i förordningen om moderskapspenning vidtagits vissa ändringar i syfte att bland annat erhålla bättre kontroll över moderskapspenningens användning. I de till behandling föreliggande motionerna har nu föreslagits, att den i förordningen angivna behovsgränsen måtte sänkas till ett beskattningsbart belopp av 1 500 kronor.

Enligt utskottets mening möta åtskilliga vanskligheter vid fastställandet av en bestämd inkomstgräns, vid vilken behov av moderskapspenning skall

anses föreligga. Såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår yppades också under förarbetena till förordningen om moderskapspenning skiljaktiga meningar på denna punkt. Motionärerna hava särskilt framhållit, att vid avgörandet av detta spörsmål hänsyn måste tagas till det statsfinansiella läget. Även enligt utskottets åsikt bör denna synpunkt i viss utsträckning beaktas vid ifrågavarande gränsdragning. Emellertid skulle en sådan sänkning av behovsgränsen, som förordas i motionerna, säkerligen komma att medföra allenast en relativt obetydlig kostnadsbesparing för statsverket. Oavsett hurvida den nu gällande behovsgränsen ur alla synpunkter kan anses skälig och lämplig, finner utskottet dock någon ändring härutinnan icke böra vidtagas förrän närmare erfarenheter vunnits beträffande resultatet av de år 1940 vidtagna ändringarna i förordningen. Härtill kommer, att frågan om ändamålsenligheten av den nuvarande uppdelningen på olika hjälpformer av de behov, som uppkomma i sammanhang med havandeskap och barns-börd, torde bliva föremål för överväganden vid socialvårdskommitténs utredningsarbete. Jämväl med hänsyn till den sålunda pågående utredningen anser utskottet det icke för närvarande vara lämpligt att till prövning upptaga frågan om ändring i en särskild detalj av förordningen om moderskapspenning.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 februari 1941.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman*, *Linder*, *Hagman**, *Tamm*, *Sten*, *Wistrand*, *Holstenson* och *Söderkvist**;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren* samt herrar *Hage*, *Pettersson* i Hällbacken, *Molander* i Härnösand*, *Hermansson*, *von Seth**, *Lundgren* och *Norup*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.